

Jalometallituotteiden säädosmuutokset

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

Pirjo Säle

Mitä muutetaan?

- CCM-sopimus ja sen vaatimukset tuodaan selkeämmin säädöksiin
- Päivitetään Tukesin tehtävät, oikeudet ja velvollisuudet
- Tehdään teknisiä muutoksia
 - Pitoisuuksiin
 - Metallin merkitsemiseen
 - Jalometallituotteen määritelmään
 - Materiaalien yhdistämiseen
 - Nimileiman rekisteröintiin

CCM-sopimus

- [Hallmarking Convention](#)
- Suomea velvoittava kansainvälinen sopimus
- Tavoitteena on edistää jalometallituotteiden kansainvälistä kauppaa ja turvata samalla kuluttajansuoja
- Yritykset voivat tarkastuttaa tuotteensa valtuutetussa tarkastuslaitoksessa
- Jos tuotteet täyttävät CCM-sopimuksen vaatimukset, ne leimataan CCM-leimalla
- CCM-leimatut tuotteet liikkuvat vapaasti jäsenmaiden välillä
- CCM-leiman käyttö on vapaaehtoista

Mitä muutetaan

- Määritellään CCM-leima
- Lisätään uusia pitoisuuksia
- Tehdään metallin merkitsemisestä pakollista
- Tarkennetaan valtuutetun tarkastuslaitoksen tehtäviä
- Selkeytetään tarkastuslaitoksen, leimauksen ja tuotteiden valvontaa
- Tehdään sopimusta vastaavia teknisiä muutoksia

Tukesin roolin muutokset

- Tarkennetaan nimileiman rekisteröintiprosessia ja siirretään se lakiin
- Selkeytetään roolia tarkastuslaitoksen, CCM-leimauksen ja CCM-leimattujen tuotteiden valvonnassa
- Oikeus tehdä tarvittavia tarkastuksia
- Oikeus saada leimanäytteitä
- Oikeus velvoittaa talouden toimija korvaamaan tuotteen hankinnasta, testauksesta ja tutkimisesta aiheutuneet kustannukset, jos tuote on vaatimustenvastainen ja vaatimustenvastaisuus on merkittävä

Uudet pitoisuudet

- Kulta 417, 800, 990
- Hopea 835, 958, 990
- Platina **500**, 600, 990
- Palladium 990
 - **Metalli käy ilmi leiman pohjamuodosta, mutta sen käyttö on vapaaehtoista**
 - **Samoja numerosarjoja eri metalleilla**
 - **Metallia ei enää voi tunnistaa numerosarjasta**

Suomessa hyväksytyt pitoisuudet ja vapaaehtoiset leimojen pohjamuodot

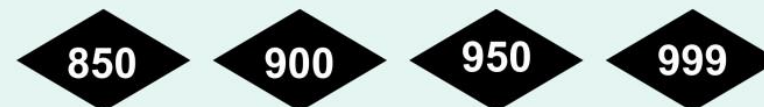
Kulta

Hopea

Platina

Palladium

Metallin merkitseminen

- **Uusi vaatimus!**
- Jalometalli on tärkein materiaalin hintaan vaikuttava tekijä
- **Metallin merkitseminen on pakollista**
 - Pohjamuotojen käyttö säilyy ennallaan ja vaihtoehdoksi tulee kemiallinen tunnus
 - Platina Pt, kulta Au, palladium Pd ja hopea Ag
 - Kemiallinen tunnus on ensisijainen ja voi sijaita erillään pitoisuusleiman numerosarjasta

Mikä on jalometallituote?

Vaatimuksia muutetaan ja markkinointiväittämiin puututaan

- Tällä hetkellä jalometallituote on kokonaan tai osittain jalometalleista tai jalometallien seoksista valmistettu esine
- Lain 2 §:ssä on määritelty vähimmäispitoisuudet, joita ei saa alittaa
- **Jatkossa vähimmäispitoisuuden alittava esine ei ole enää jalometallituote, eikä sitä saa sellaisena saattaa markkinoille tai myydä**
 - Ei saa kutsua jalometallituotteeksi, platinaksi, kullaksi, palladiumiksi tai hopeaksi
 - Voidaan kuitenkin todeta, että tuote sisältää platinaa, kultaa, palladiumia tai hopeaa. Samalla on todettava selvästi, että jalometallipitoisuus on alhaisempi kuin jalometallituotteessa.

Materiaalien yhdistäminen

Eri jalometalleista valmistettu tuote

- Kun tuotteessa yhdistetään eri jalometalleista valmistettuja osia, tuote voidaan leimata vähiten jalon jalometallin pitoisuusleimalla.
- Platina on jaloin jalometalli ja seuraavina ovat kulta, palladium ja hopea
- Jos eri osat eroavat toisistaan selvästi värinsä puolesta, voidaan kukin osa leimata omalla pitoisuusleimallaan.

Materiaalien yhdistäminen, jatkoa

Tekniset syyt

- Muusta metallista tai materiaalista valmistettuja osia voidaan käyttää jalometallituotteessa ilman erillistä merkintää, jos se on perusteltua valmistuksen teknisistä syistä tai jotta tuote vastaisi käyttötarkoitustaan
 - Esim. jousilukot
- Ei kuitenkaan saa käyttää vahvistamiseen, täyttämiseen tai painon lisäämiseen

Kultahippu

- Luonnossa muodostunutta kultahippua voidaan käyttää leimaamattomana jalometallituotteessa riippumatta sen pitoisuudesta ja erottumisesta selvästi leimattavasta jalometallista.

Muutoksia nimileimaan

- Kirjasinmallin on oltava selkeä ja kirjaimien erillään toisistaan ja samankokoisia
- Nimileima hyväksytään kerrallaan kolmen vuoden määräajaksi. **Rekisteröinnin voimassaolo päättyy määräajan päättyessä, ellei rekisteröintiä uusita**
 - Yritys huolehtii itse rekisteröinnin uusimisesta
 - Tukes lähettää muistutuksen kuukautta ennen päättymistä: **Yhteystiedot ajan tasalle!**
 - Tukes lähettää tiedon rekisteröinnin päättymisestä yritykselle, leimaa ei saa enää käyttää
- Nimileiman haltijalla on oikeus hakea valvontaviranomaiselta nimileiman palauttamista rekisteriin vuoden kuluessa siitä, kun yritys saa tiedon rekisteröinnin päättymisestä
- Myös kuvioleima voidaan palauttaa vuoden sisällä

Vaikutuksia yrittäjille

- Nimileiman rekisteröinnin lopettamista ei tarvitse ilmoittaa. Hakemus tehdään vain silloin, jos rekisteröintiä halutaan jatkaa.
- Yrityksellä on mahdollisuus hakea leiman palauttamista. Tällä hetkellä kuviollista leimaa ei voi palauttaa, jos sen rekisteröinti on lopetettu.
- Jalometallin merkitseminen pitoisuusleimaan: osalle yrityksistä tulee lisää leimausvelvollisuuksia. Jos yritys on jo ennestään käyttänyt pohjamuodollista pitoisuusleimaa, ei uusia vaatimuksia tule. Jos metalli ei käy pitoisuusleimasta ilmi, pitää yrityksen vaihtaa käyttämänsä pitoisuusleima pohjamuodolliseen leimaan tai lisätä tuotteeseen leimaamalla metallin kemiallinen tunnus.

Vaikutuksia yrittäjille, jatkoa

- Jos yritys myy vaatimustenvastaisia tuotteita, Tukes voi velvoittaa yrityksen korvaamaan tuotteen käyvän hinnan ja tutkimuksesta aiheutuneet kulut.
- Sallittujen pitoisuusleimojen muutoksen myötä yrityksille tulee mahdollisuus saattaa markkinoille laajempi valikoima tuotteita.
- Jalometallituotteen määritelmän muutos sallii yrittäjien tuoda markkinoille tuotteita, joiden jalometallipitoisuudet eivät riitä tuotteiden leimaamiseen. Tällaisia tuotteita ei jatkossakaan saa myydä jalometallituotteena, mutta niitä voi kuitenkin saattaa markkinoille. Markkinoinnissa ei voi käyttää myöskään termejä kulta, hopea, platina tai palladium, jos pitoisuusvaatimukset eivät täyty.
- Materiaalien yhdistämisen, teknisten syiden ja tuotteiden leimausvaatimusten selkeyttäminen helpottaa yritysten tuotesuunnittelua. Kultahippua korussa ei tarvitse leimata.

Ota yhteyttä:

pirjo.sale@tukes.fi, 029 5052 672

jalometallituotteet@tukes.fi

Kysy tai anna palautetta | Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

Uutiskirjeen tilaus:

Uutiskirjeet | Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

Julkaistu 6.5.2025

Etusivu | Tukes Kampus

Verkkokoulutuksia yrityksille eri aiheista

Esimerkki: Yleinen tuoteturvallisuusasetus (GPRS) -koulutus

EU:n uusi kuluttajatuotteiden turvallisuutta koskeva asetukset tuo uusia velvoitteita yrityksille. GPSR-koulutuksessa opit:

- mitä yleinen tuoteturvallisuusasetus tarkoittaa käytännössä
- mikä oma roolisi on tuoteturvallisuuden toteutumisessa ja mitä velvollisuuksia siihen liittyy
- miten voit ylläpitää yleiseen tuoteturvallisuusasetukseen liittyvää osaamistasi.

